

„Śmierć żołnierza święta jest
I łamie nakazy nienawiści
Przyjaciół czy wróg, jeśli nie ominęły go rany
Na jednakową miłość i cześć zasługuje”

Powstań Polsko Moja! Tu nad Sanem!

❖ **Kontrofensywa Austro-Węgier.**

Bitwa Rudnicka – 1914r.

Historia I wojny światowej na terenach
rzeki San.

☐ Wojna – początek.

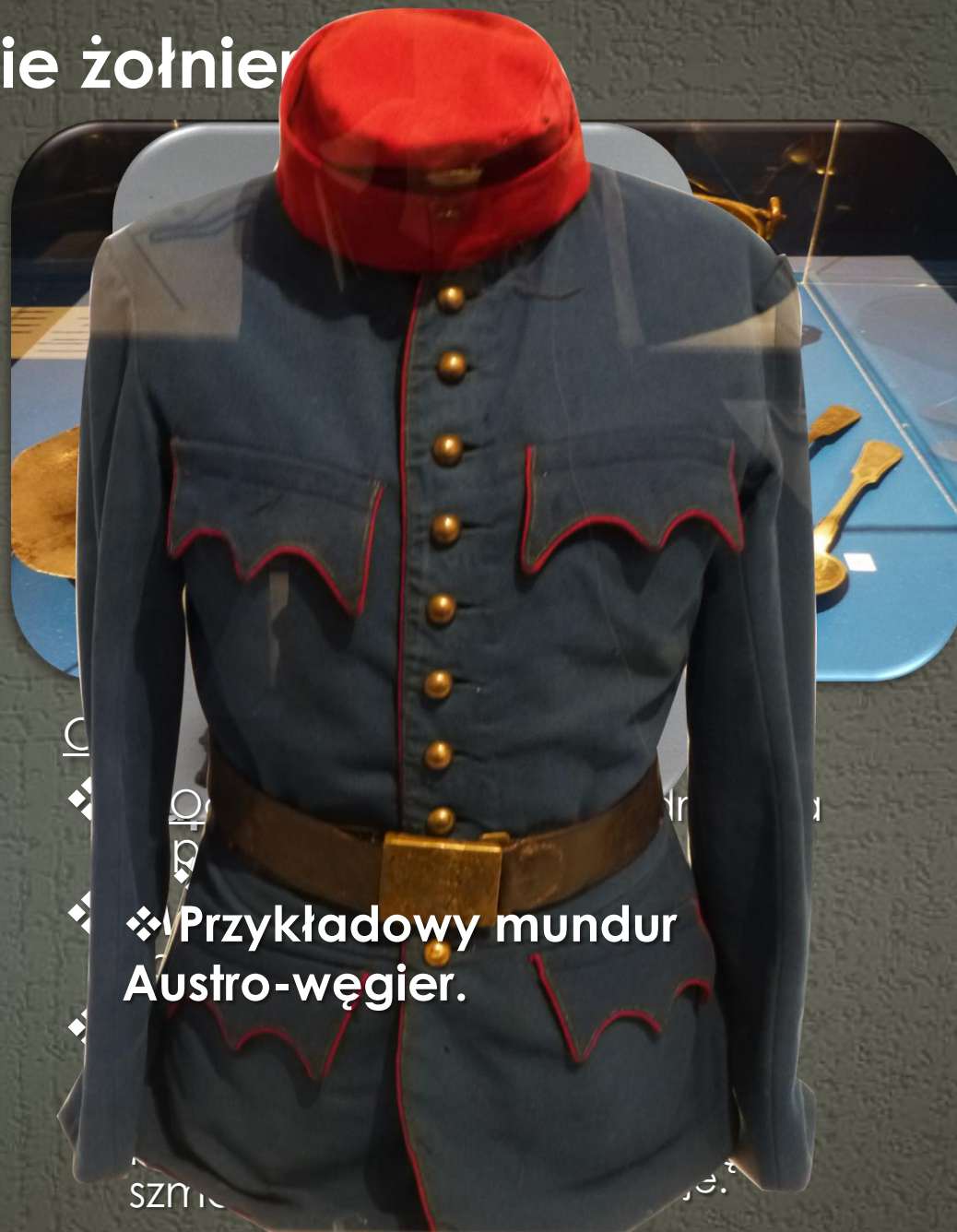
Armie Austro-Węgierska i Rosyjska nawzajem próbowały przejść ziemię po przeciwnej stronie Sanu. Granica znajdowała się blisko linii tej rzeki. Chcąc ją przekroczyć każda armia najpierw budowała, a następnie przy wycofywaniu się niszczyła mosty.

Za każdym razem niszczone miasta, pola uprawne, lasy oraz ginęło wiele ludzi.

Czasami rodzina mieszkająca po obu stronach sanu mogła żyć w obu różnych krajach.

☐ Wyposażenie żołnierzy

❖ Przykładowy mundur
Austro-węgier.

ZOŁNIERZ ROSYJSKI

Od lewej strony:

- ❖ **Papacha** – czapka noszona w wojsku rosyjskim.
- ❖ **Bagnet** – nakładany był na broń. Umożliwiał walkę wręcz.
- ❖ **Bebut kozacki** – jest to forma broni białej. Wykorzystywana przez kozaków.

na dużą powierzchnię.

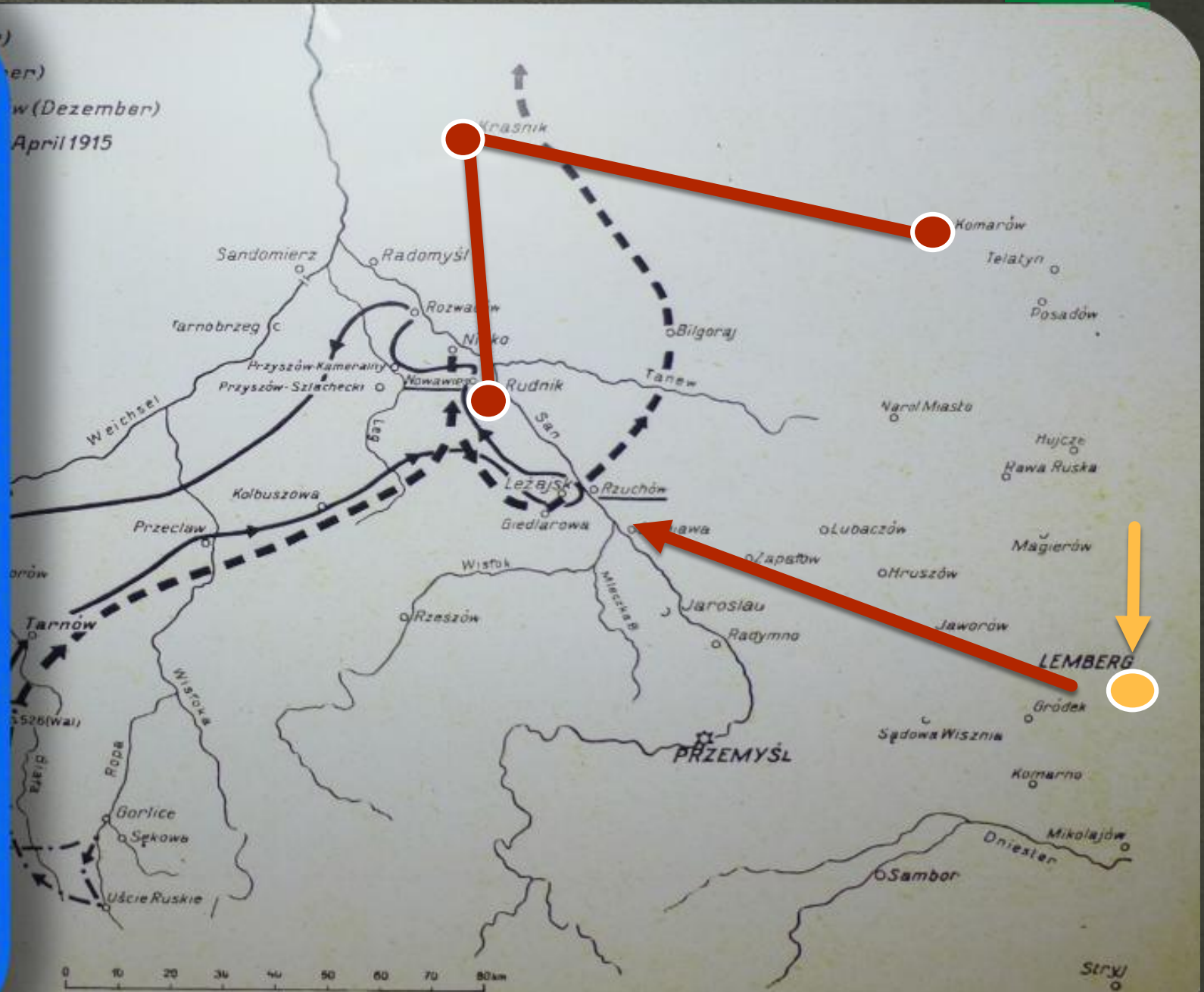
Bitwa Rudnicka

□ Początek...

- Wszystko zaczęło się od przybycia Austro-Węgier na tereny Rudnika. Tam przygotowywano się do ofensywy.
- 21 sierpień 1914r. – rozpoczęcie walk. Wojsko wkroczyło do Imperium Rosyjskiego.
- Wszyscy mieszkańcy byli zobowiązani do dostarczenia żywności wojsku. Po pobycie w mieście pozostały rowy, zasieki, wycięte drzewa, zniszczone sady oraz pola uprawne.

- 1. Armia Austro-Węgier rozpoczęła ofensywę. Najpierw wyruszyła z Rudnika wkraczając w Imperium Rosyjskie.
- 2. Stoczyła tam wygraną bitwę pod Kraśnikiem w 23-25 VII.
- 3. Następnie w dniach 26 VII – 2 IX 1914r. Armie odbyły bitwę pod Komarowem.
- 4. Armia rosyjska zaatakowała w tym czasie Lwów.
- 5. Armia Austro-Węgierska cofnęła się na linie Sanu.

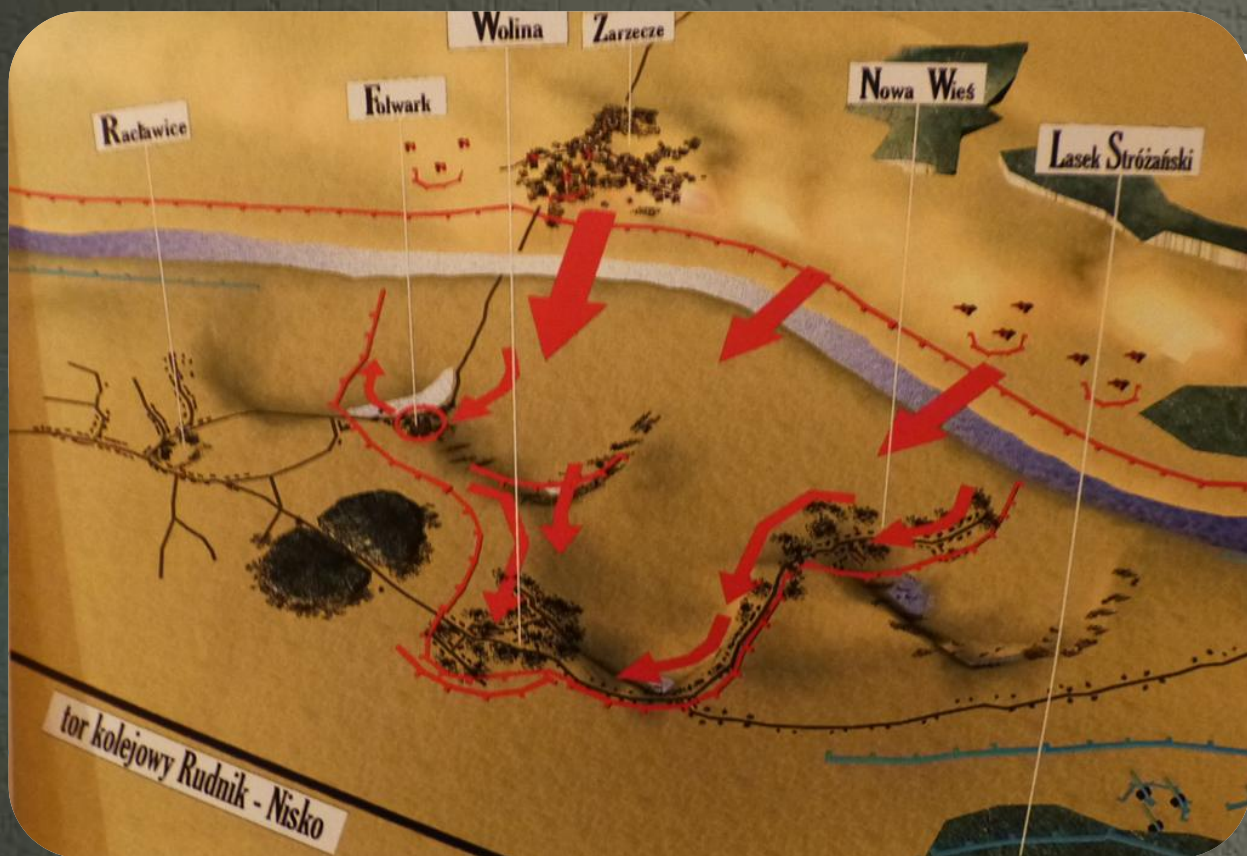
Przebieg bitwy Rudnickiej

□ Ofensywa Austro-Węgier

- 14 października 1914r. Rozpoczął się atak armii Austro-Węgier. Przez kolejne cztery dni piechota ruszała do walki. Jednak co chwila cofała się pod ostrzałem Rosjan. Pomimo olbrzymiej determinacji i poświęcenia nie udało się przeprosić przez San – zdołano tylko opanować kawałek prawego brzegu naprzeciw Leżajska.
- 17 października 1914r. –wobec ogromnych strat i rozciągnięcia frontu wydano rozkaz dla 4. Armii tylko do defensywnych zadań ostonowych linii Sanu.

Ofensywa Imperium Rosyjskiego

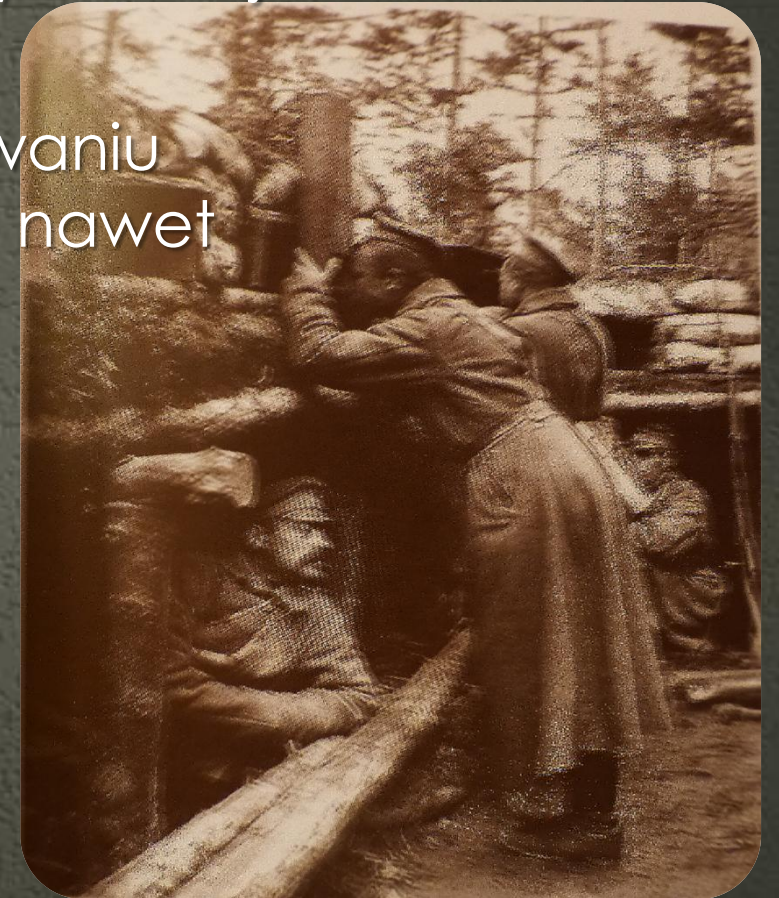
Rosyjskie natarcie z 17 na 18 października.

Zasięg rosyjskiej artylerii.

❑ Obie strony w defensywie.

- Brak sukcesów w działaniach ofensywnych zmusił Austro-Węgry do ograniczenia aktywności tylko do obrony. Tymczasem także Rosja postanowiła przejść do defensywy.
- Jednak już 25 października XXI Korpus rosyjski ruszył do boju chcąc bezskutecznie odebrać Wolinę.
- Od 27 października zdecydowano o zintensyfikowaniu ostrzału armii austro-węgierskiej. Wykorzystywano nawet armaty starych wzorów.

❑ Zakończenie walk.

- Przed południem 3 listopada Armia Austro-Węgierska dowiedział się o upadku Sandomierza. Rosjanie zyskali swobodny dostęp na tyły lewego skrzydła zmuszając ich do wycofania.
- Dowódca 3. Armii wydał rozkaz do natarcia, jednak atak został zatrzymany przez ogień artylerii.
- Tym akcentem zakończyła się bitwa która trwała 18 dni.

□ Skutki walk. 1914r. – 1915r.

- Zniszczone zostało 80% zabudowań miasta.
- Spalonych zostało 367 budynków, zaś 248 uszkodzonych.
- Zniszczenie murowanej zabudowy rynku.
- Imperium Rosyjskie straciło 50 tyś żołnierzy.
- Straty Austro-Węgier były porównywalne bądź nieco większe.

Notka bibliograficzna.

❖ 1-7slajd – zdjęcia z wystawy
w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli.

○ - 3slajd – wykorzystanie mapy:

(<http://www.visitmalopolska.pl/szlakpierwszejwojny/Strony/malopolska-w-przededniu-wielkiej-wojny-44.aspx>)

❖ 7-11/14 slajd – zdjęcia zaczerpnięte
z książki „Bitwa Rudnicka 1914r.”

wydawnictwo Towarzystwo Miłośników Ziemi Rudnickiej

❖ 12-13 slajd - zdjęcia zaczerpnięte z:

(<http://www.bitwarudnicka.pl/index.php?id=4>)

KONIEC

Prezentacje przygotował
Karol Kuziora

Gimnazjum nr.5
w Stalowej Woli